

Marian Lisiewski

Nowy kodeks postępowania cywilnego : (zmiany w postępowaniu cywilnym obowiązującym przed 1.I.1965 r.) : (dokończenie)

Palestra 9/9(93)wkladka, 119-154

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MARIAN LISIEWSKI

Nowy kodeks postępowania cywilnego

(Zmiany w postępowaniu cywilnym obowiązującym przed 1.1.1965 r.)

(dokończenie)*

I	II	III
DZIAŁ VI. EGZEKUCJA Z NIERUCHOMOŚCI		
Rozdział 1. Przepisy wstępne		
921	662	
922		674 § 1 d (część do pierwszego przecinka) Wyjaśnia, kto jest uczestnikiem postępowania (wierzyciel, dłużnik, osoby, którym przysługują prawa rzeczowe ograniczone lub roszczenia albo prawa osobiste zabezpieczone na nieruchomości, a gdy przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste, także organ, który zawarł umowę o to użytkowanie).
Rozdział 2. Zajęcie		
923	663	
924	664	664 § 1 d W pierwszym zdaniu dodano na końcu wyrazy „lub o złożenie wniosku do zbioru dokumentów”. Drugie zdanie pominięto. 664 § 2 d Pominięto, jako niepotrzebny.
	665	Pominięto.
925	666	§ 1 — 666 § 1 d Dodano na końcu wyrazy „lub złożenia wniosku komornika do zbioru dokumentów”. § 2 — 666 § 2 d § 3 Zobowiązuje komornika do zawiadomienia wierzyciela o dokonanych zajęciach.
926	667	§ 1 — 667 § od 1 do 3 d Uchylono podział na paragrafy, zmieniono redakcję i uzależniono łączenie egzekucji od względów celowości i braku przeszkód natury prawnej i gospodarczej. § 2 Dopuszczono rozdzielenie postępowania, jeżeli w jego toku odpadną przyczyny, które uzasadniały połączenie.

* W niniejszej (ostatniej) wkładce omówiono art. 921—1153.

I	II	III
927	668	
928	669	Pominięto wyrazy „który w razie potrzeby wniosek ten zgłosi z urzędu”.
929	670	Zmieniono, obejmując zajęciem w § 1 nieruchomości i wszystko to, co według przepisów prawa stanowi przedmiot obciążenia hipoteką, a w § 2 — gdy egzekucję prowadzi się w poszukiwaniu należności z umów ubezpieczenia lub wierzytelności zabezpieczonych hipoteką — także prawa wynikające z umów ubezpieczenia przedmiotów wymienionych w § 1.
930	671	§ 1 — 671 § 1 i 2 d W 671 § 1 d wyraz „zbycie” zastąpiono wyrazem „rozporządzenie”. § 2 — 673 d r Dostosowano do zmiany w 930 § 1. 671 § 3 d Pominięto, jako niepotrzebny.
931	672	§ 1 — 672 § 1 d Wyrazy „o zarządzie przymusowym” zastąpiono wyrazami „o zarządcy”. § 2 — 672 § 2 d Część do przecinka drugiego zastąpiono wyrazami „Jeżeli prawidłowe sprawowanie zarządu tego wymaga”. Na końcu zamiast części po wyrazie „zarządcę” dodano wyrazy „; to samo dotyczy ustanowionego zarządcy”. 672 § 3 d por. 941 ^r § 3 Nakazuje oddalić wniosek o ustanowienie innego zarządcy, jeżeli sprawowanie zarządu połączone jest z kosztami, na których pokrycie nie wystarczają dochody bieżące, a wnioskodawca nie złoży zaliczki. § 4 — 782 § 2 d Dodano drugie zdanie uprawniające zarządcę do zatrudniania dłużnika i jego rodziny za wynagrodzeniem, które ustali sąd.
932		Przewiduje zażalenie na postanowienie sądu w przedmiotach wymienionych w 931.
	673	por. 930 § 2
	674	§ 1 d część do przecinka por. 922. 674 § 1 d dalszą część i § 2 d pominięto.
933		789 § 1 d Przewiduje wprowadzenie zarządcy przez komornika na polecenie sądu w zarząd, jeżeli zarządca przy obejmowaniu zarządu doznaje przeszkód.
934		790 d r
935		§ 1 — 791 § 1 d Dodano trzecie zdanie, według którego w sprawach wynikających z zarządu nieruchomości zarządca może pozywać i być pozywany; poza tym r. § 2 — 791 § 2 d r. § 3 — 791 § 3 d
936		972 d
937		§ 1 — 793 § 1 d r § 2 — 793 § 2 zd 1 d Wyrazy „ustala pozycje rachunkowe” zastąpiono wyrazami „zatwierdza sprawozdania zarządcy albo odmawia ich zatwierdzenia w całości lub w części”.

I	II	III
---	----	-----

- 793 § 2 zd 2 d pominięto
- 938 § 1 — 801 § 1 d
§ 2 — 801 § 3 d Pominięto wysokość grzywny w związku z 163 § 1.
801 § 2 d pominięto w związku z 931 § 1 (kończącą częścią zdania).
- 939 § 1 — 794 § 1 d Nakazuje uwzględnić dodatkowo dochodowość nieruchomości; poza tym r.
§ 2 — 794 § 2 d
§ 3 — 796 d Pominięto „nadzór”; poza tym r.
§ 4 — 795 d Pominięto „nadzór”; poza tym r.
- 940 pkt 1 — 798 § 1 d r
pkt 2 — 798 § 1 pkt 2 d Ograniczono do należności bieżących.
pkt 3 Przyznaje trzecią kolejność alimentom przypadającym bieżąco w toku zarządu od dłużnika na podstawie wykonanego wyroku sądowego. Wyłącza jednak alimenty na rzecz członków rodziny dłużnika pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w chwili wszczęcia egzekucji.
pkt 4 — 798 § 1 pkt 3 i 4 d Ograniczono do bieżących należności podatkowych z nieruchomości oraz bieżących należności z tytułu ubezpieczenia pracowników wymienionych w 940 pkt 2
pkt 5 Przyznaje piątą kolejność zobowiązaniom związanym z wykonywaniem zarządu.
pkt 6 — 798 § 1 pkt 5 d r.
- 941 zd 1 Zobowiązuje zarządcę do składania nadwyżek dochodów do depozytu sądowego.
zd 2 — 672 § 3 d

Rozdział 3. Opis i oszacowanie

- 942 675 Uzależnia przystąpienie komornika do opisu i oszacowania od wniosku wierzyciela i od upływu terminu określonego dłużnikowi w wezwaniu go do zapłaty długu.
- 943 676 § 1 pkt 1 — 676 § 1 pkt 1 d Wymienia dokumenty, które należy złożyć przy wniosku o dokonanie opisu i oszacowania (w razie potrzeby odpis księgi wieczystej albo zaświadczenie sądu, wystawione na podstawie zbioru dokumentów, zawierające wskazanie właściciela i wykaz ujawnionych w tym zbiorze obciążeń, a ewentualnie — także wyciąg z rejestru ewidencji gruntów i budynków.
pkt 2 — 676 § 1 pkt 2 d Nakazuje wskazać miejsce zamieszkania „uczestników postępowania”.
§ 2 — 676 § 2 d Zmieniono o tyle, że jeżeli nieruchomość nie ma księgi wieczystej, wymaga się złożenia innego dokumentu stwierdzającego własność dłużnika.
§ 3 — 676 § 3 d r.

- 944 Precyzuje postępowanie w wypadku, gdy nieruchomość podlega przepisom ustawy o gospodarce terenami w miastach i osiedlach. Prowadzi ono ostatecznie do wyjaśnienia, czy prezydium właściwej rady narodowej skorzysta z prawa pierwokupu. W wypadku przeczącym — opisu i oszacowania dokonuje się bez uwzględnienia prawa pierwokupu, a w wypadku twierdzącym — sąd ustali cenę zgodnie z przepisami ustawy wyżej cytowanej, przy czym będzie ona od razu płatna. Postanowienie sądu ma skutki przybicia i doręcza się je wierzycielowi, dłużnikowi i Skarbowi Państwa, któremu przysługuje na nie zażalenie; poza tym do ceny nabycia stosuje się 967.
- 945 677 § 1 — 677 § 1 d Pominęto specyfikację uczestników (komornik zawiadamia „znanych mu uczestników”).
§ 2 — 677 § 2 i 3 d r
§ 3 — 677 § 4 d
- 946 678 § 1 — 678 § 1 d Dopuszcza wystawienie na licytację wydzielonej części zajętej nieruchomości zarówno na wniosek wierzyciela, jak i z urzędu. Do rozstrzygnięcia o wydzielaniu upoważnia komornika. Jeśli chodzi o nieruchomości rolne, wymaga uzyskania opinii właściwego do spraw rolnych organu prezydium rady narodowej oraz zachowania dla części pozostałej dłużnikowi podstawowej normy obszarowej.
§ 2 — 678 § 3 d Pominęto wyrazy „oddalające wniosek”.
§ 3 — 678 § 2 d
- 947 679 § 1 pkt 1 — 679 pkt 1 d Pominęto wyrazy „lub oznaczenie katastralne”. Wyrazy „jeżeli nieruchomość ma założoną księgę wieczystą” zastąpiono wyrazami „lub zbioru dokumentów”.
pkt 2 — 679 pkt 2 d Dodano „jak również zapasy objęte zajęciem”; poza tym r.
pkt 3 — 679 pkt 3 d r
pkt 4 — 679 pkt 4 d
pkt 5 — 679 pkt 5 d Dodano „i pożytki”
pkt 6 — 679 pkt 6 d Zastąpiono wyrazami „sposób korzystania z nieruchomości przez dłużnika”.
pkt 7, 8 i 9 — 679 pkt 7, 8 i 9 d
§ 2 Upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określenia szczegółowego sposobu przeprowadzenia opisu i oszacowania nieruchomości.
- 680 Pominęto
- 948 681 § 1 — 681 d r
- 682 § 2 zd 1 — 682 § 1 d Dodano wyrazy „budowli” i „pożytków”. Pominęto „prawa przywiązane do nieruchomości”.
zd 2 Wymaga ponadto podania wartości ustalonych według § 1 tak z uwzględnieniem, jak i bez uwzględnienia praw pozostających w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia oraz wartości praw nie określonych sumą pieniężną obciąż-

I	II	III
		zających nieruchomości, a zwłaszcza świadczeń z tytułu takich praw; poza tym r.
949	683	Dodano wyrazy „budowli” i „pożytków”. Część zdania po wyrazie „wyłączeniu” zastąpiono wyrazami „tej rzeczy, wreszcie osobno wartość całości tak z uwzględnieniem, jak i bez uwzględnienia (...)” (jak w § 1).
950	684	zd 1 i 3 d r 684 zd 2 d pominięto, jako niepotrzebne.
951		Nakazuje sporządzenie dodatkowego opisu i oszacowania, jeżeli w stanie nieruchomości pomiędzy sporządzeniem opisu i oszacowania a terminem licytacyjnym nastąpią istotne zmiany.

Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji

952		zd 1 Nakazuje sprzedaż nieruchomości przez licytację publiczną. zd 2 — 687 d Określa (odmiennie) najwcześniejszy termin, na który może być wyznaczona licytacja (musi upłynąć co najmniej miesiąc po uprawomocnieniu się wyroku, na podstawie którego wszczęto egzekucję).
	685	§ 1 por. 953 § 2 i 3 pominięto
	686	Pominięto
	687	por. 952 zd 2
953		§ 1 wstęp — 685 § 1 d
	688	§ 1 pkt 1 — 688 pkt 1 d r pkt 2 — 688 pkt 2 d pkt 3 — 688 pkt 3 d pkt 4 — 688 pkt 4 d Zmodyfikowano przez dopuszczenie złożenia rękojmi w książeccze oszczędnościowej banku uprawnionego według prawa bankowego, upoważniającej właściciela książecczki do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia sądu o utracie rękojmi. pkt 5 — 688 pkt 7 d r pkt 6 — 688 pkt 6 d Wyrazy „jej części” zastąpiono wyrazami „przedmiotów razem z nią zajętych”; poza tym r. 688 pkt 5 d pominięto pkt 7 Nakazuje pouczyć, że użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, nie ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentów do zbioru i nie zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed licytacją, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności. § 2 Nakazuje pouczyć, że uczestniczenie w przetargu nieruchomości, do której nabycia potrzeba zezwolenia organu państwowego lub posiadania szczególnych kwalifikacji, uza-

- leżnione jest od przedstawienia zezwolenia lub zaświadczenia.
- § 3 Nakazuje pouczyć, że w licytacji wydzielonej części nieruchomości rolnej mogą uczestniczyć tylko osoby odpowiadające warunkom wymaganym od nabywcy w wypadku, gdy wskutek przeniesienia własności nieruchomości rolnej lub jej części następuje podział gospodarstwa rolnego.
- 954 689 pkt 1 — 689 pkt 1 i 2 d Dawny tekst zastąpiono wyrazami „uczestnikom postępowania”.
pkt 2 — 689 pkt 3 i 4 d Pominięto Bank Rolny. Utratę pierwszeństwa zastąpiono utratą dochodzenia; poza tym r.
- 955 690 § 1 — 690 § 1, 692 d Nakazuje dokonać dodatkowo publicznego ogłoszenia w lokalu miejscowej rady narodowej, ogłoszenia zaś w dzienniku tylko wówczas, gdy nieruchomość oszacowana jest wyżej niż 50 000 zł. Pominięto możliwość ogłoszenia w miejscu położenia nieruchomości.
§ 2 — 690 § 2 d Wyrazy „wierzyciela, dłużnika lub uczestnika” zastąpiono wyrazem „strony”, a wyrazy „w innych dziennikach” wyrazami „w inny wskazany przez nią sposób”.
§ 3 — 690 § 3 d
- 956 691 Po wyrazach „sądach” dodano „a jeżeli obwieszczenie ma być także ogłoszone w prasie”.
- 957 § 1 Przyznaje — z chwilą obwieszczenia o licytacji — państwowym organizacjom rolniczym, spółdzielniom produkcyjnym i kółkom rolniczym oraz ich związkom aż do trzeciego dnia przed licytacją prawo przejęcia nieruchomości wystawionej na licytację na własność w cenie nie niższej od sumy oszacowania, przy czym prawo rolniczych spółdzielni produkcyjnych i kółek rolniczych uzależnia od uprzedniego zezwolenia nadrzędnej organizacji.
§ 2 Przewiduje, że — na wypadek zbiegu wniosku kilku organizacji — o przyznaniu pierwszeństwa rozstrzyga sąd.
- 958 § 1 Przyznaje prawo przejęcia nieruchomości na własność przewidziane w 957 § 1 — w kolejności po organizacjach w nim wymienionych — również współwłaścicielowi posiadającemu kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa rolnego i nie będącego dłużnikiem osobistym. Wymaga jednak złożenia wraz z wnioskiem rękojmi, chyba że ustawa przewiduje zwolnienie od niej.
§ 2 Reguluje wypadki zbiegu wniosków o przejęcie. Pierwszeństwo przysługuje pracującemu w gospodarstwie rolnym. Jeżeli jest ich kilku lub nie ma żadnego, sąd powinien przyznać pierwszeństwo temu z nich, który daje najlepsze gwarancje prawidłowego gospodarowania.
- 959 Nakazuje rozstrzygać o przyznaniu pierwszeństwa przy wydaniu postanowienia o przybicciu.
692 por. 955 § 1

I	II	III
960	693	Zarządza przedstawienie akt sądowi, jeżeli nikt z prawa przejęcia nieruchomości nie skorzystał albo jeżeli przedmiotem postępowania nie jest nieruchomość rolna.
961	964	
Rozdział 5. Warunki licytacyjne		
962	695	§ 1 — 695 § 1 d § 2 — 695 § 2 d Dopuszcza złożenie rękojmi tylko w gotowiznie lub w postaci książeczki oszczędnościowej
963	696	
964	697	Pominięto część do wyrazu „Finansów” w związku z 1079.
965	698	
966		704 d Zmieniono w ten sposób, że suma przypadająca dłużnikowi w chwili zajęcia na podstawie umowy przechodzi na nabywcę, i to także w części nie podlegającej zajęciu; o sumę tę podwyższa się cenę nabycia.
967	699	zd 1 — 699 d (z pominięciem jednak ustawowych odsetek) zd 2 Dopuszcza na wniosek nabywcy oznaczenie dłuższego terminu, nie przekraczającego jednak trzech miesięcy.
968	700	§ 1 — 700 § 2 d § 2 — 700 § 1 d Wyrazy „odpowiednim aktem stwierdzona w terminie” zastąpiono wyrazami „dokumentem z podpisem urzędowo poświadczonym lub wyrażona do protokołu sądowego nie później niż w terminie”.
969	701	§ 1 zd 1 — 701 § 1 d zd 2 i 3 Nakazuje zwrot uiszczonej ceny oraz stwierdzenie następstw (przewidzianych w § 1) postanowieniem, na które przysługuje zażalenie. § 2 — 701 § 2 d 701 § 3 d pominięto 701 § 4 d por. 970
	702	§ 3 — 702 d Zmieniono w ten sposób, że resztę rękojmi, pozostałą po pokryciu kosztów egzekucji związanych ze sprzedażą, przelewa się na dochód Skarbu Państwa.
970		701 § 4 d Utrzymano w mocy od wyrazu „licytacji”, a w dalszych częściach pominięto.
	703	Pominięto
	704	por. 966
971	705	
	706	Pominięto
Rozdział 6. Licytacja		
972	707	
973	708	pkt od 1 do 4 — 708 pkt od 1 do 4 d pkt 5 — 708 pkt 5 d Dodano wyjaśnienie, które z przytoczonych praw obciążają nabywcę bez zaliczenia na cenę nabycia.

I	II	III
		pkt 6 — 708 pkt 6 d Zmieniono w ten sposób, że podaje się do wiadomości prawa obciążające nieruchomość, które będą utrzymane w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia.
		pkt 7 — 708 pkt 7 d Zamiast praw do nieruchomości podaje się do wiadomości ewentualne zmiany, jakie zaszły w stanie nieruchomości po opisie i oszacowaniu.
974	709	Określa odmiennie — jako przedmiot przetargu — nieruchomość według stanu objętego opisem i oszacowaniem z uwzględnieniem zmian, o jakich mowa w 708 pkt 7.
975	710	
976	711	§ 1 — 711 § 2 d Wyłączono od uczestniczenia w przetargu dodatkowo: małżonka i dzieci dłużnika, rodziców i rodzeństwo komornika i dłużnika oraz osoby, które nie wykazały przedstawieniem zaświadczenia, że posiadają kwalifikacje konieczne do nabycia nieruchomości. Nie wymieniono sędziego, bo należy on do osób obecnych na licytacji w charakterze urzędowym. Pominięto natomiast jego małżonka i dzieci. § 2 — 711 § 3 d Pominięto część zdania po przecinku, jako niepotrzebną. 711 § 1 d por. 978
977	712	Pominięto wyrazy „publicznym albo”. Zwolniono od urzędowego poświadczenia podpisu także pełnomocnictwa jednostek gospodarki uspołecznionej.
978		§ 1 — 711 § 1 d
	713	§ 2 — Wyraz „pół” zastąpiono wyrazem „jeden”. Zmieniono zaokrąglenie wwyż do pełnych dziesięciu złotych. Pominięto część zdania po drugim przecinku.
	714	§ 3 — 714 d
979	715	§ 1 — 715 d § 2 Zarządza, by w wypadku wymienionym w § 1 nastąpiło umorzenie postępowania, jeżeli przy podziale sumy uzyskanej ze sprzedaży z nieruchomości lub części okaże się, że wierzyciel egzekwujący uzyskał pełne zaspokojenie swych należności.
980	716	
981	717	
982		§ 1 W wypadku gdy na licytacji nikt nie przystąpił do przetargu, a przedmiotem przetargu jest nieruchomość rolna — upoważnia państwowe jednostki organizacyjne, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, kółka rolnicze oraz współwłaściciele nieruchomości licytowanej posiadających kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa, a nie będących dłużnikami osobistymi, do przejęcia z pierwszeństwem wymienionym w 957 i 958 nieruchomości na własność za cenę nie niższą od 3/4 sumy oszacowania. § 2 Określa termin tygodniowy do zgłoszenia wniosku o przejęcie i do złożenia rękopisem, jeżeli jest ona wymagana.

I	II	III
983	718	Część wstępną dostosowano do nowej dyspozycji zawartej w 982 § 1; poza tym r.
984	719	§ 1 zd 1 — 719 § 1 d Obniżono cenę nabycia do 2/3 sumy oszacowania. Uprawnienie do przejęcia nieruchomości na własność rozciągnięto na współwłaściciela. zd 2 Uregulowano specjalnie wypadek przejęcia na własność nieruchomości rolnej (stosuje się wtedy 982 ze zmianą co do ceny przejęcia w § 1. Jeżeli osoby wymienione w 982 nie korzystają z prawa przejęcia, to prawo przysługuje wierzycielowi egzekwującemu i hipotecznemu, posiadającemu kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa). § 2 — 719 § 2 d § 3 — 719 § 4 d 719 § 3 pominięto
985	720	§ 1 — 720 § 1 d § 2 — 720 § 2 d Pominięto ostatnie zdanie.
986	721	r

Rozdział 7. Przybicie

987	722	Dodano „na posiedzeniu jawnym”. Pominięto wyrazy „wierzyciela, dłużnika i”, jako niepotrzebne.
988	723	§ 1 — 723 § 1 d Wyrazy „postanowienie zależy od wyników dowodu, który niezwłocznie nie może być przeprowadzony” zastąpiono wyrazami „zgłoszono skargę, której natychmiastowe rozstrzygnięcie nie jest możliwe”. § 2 — 723 § 2 d 723 § 3 d por. 993 § 1
989		719 § 3 d Zastąpiono inną treścią odpowiadającą 987. Brak podobnej dyspozycji na wypadek niedościa do skutku pierwszej licytacji.
990	724	Pominięto część po wyrazie „nabycia”, jako niepotrzebną.
991	725	§ 1 — 725 § 1 d § 2 — 725 § 2 d Pominięto wyrazy „wierzyciel, dłużnik lub”, jako niepotrzebne oraz wyrazy po „zgłosił”; poza tym r.
992	726	Pominięto część po średniku.
993		§ 1 — 723 § 3 d Zmieniono, dopuszczając ustanowienie innego zarządcy, gdy zarządcą jest dłużnik.
	727	§ 2 zd 1 — 727 § 1 d Pominięto wyrazy „wierzyciela, dłużnika”, jako niepotrzebne. zd 2 — 727 § 2 d r § 3 — 727 § 3 d r
994	728	728 zd 1 do drugiego przecinka i zdanie 3 d Wyraz „od” zastąpiono (chyba błędnie) wyrazem „na” 728 d w dalszej części pominięto.

I	II	III
995	729	729 § 1 zd 1 d Zmieniono jego treść, przyznając osobie, której udzielono przybicia, prawo przysądzenia jej własności nieruchomości, jeżeli wykona warunki licytacyjne. 729 § 1 zd 2 i § 2 d por. 999 § 2
996		737 r
997		738 r

Rozdział 8. Przysądzenie własności

- 998 § 1 — 742 § 1 d Po wyrazie „licytacyjnych” dodano wyrazy „lub postanowienia o ustaleniu ceny nabycia i wpłaceniu całej ceny przez Skarb Państwa”. Pominięto wyrazy „lub jego następcę prawnego”.
§ 2 — 742 § 3 d r Dodano dalsze zdanie, według którego podstawą zażalenia nie mogą być uchybienia powstałe przed uprawomocnieniem się przybicia.
- 999 § 1 — 729 § 1 zd 1, 742 § 2, 744 d Zmieniono 729 § 1, przywiązując dopiero do prawomocnego przysądzenia własności skutek przeniesienia jej na nabywcę. Za wyrazami „wieczystej” dodano wyrazy „lub przez złożenie dokumentu do zbioru”, w związku z czym pominięto 744 d, jako bezprzedmiotowy. 742 § 2 d r.
§ 2 — 729 § 1 zd 2 i § 2 d Zmieniono, przyznając skutki przewidziane w tych przepisach dopiero z chwilą prawomocnego przysądzenia własności.
§ 3 Wyjaśnia, że przepisy § 2 nie uchybiają przepisom podatkowym.
- 1000 730 § 1 — 730 § 2 i 733 d Skutek wygaśnięcia przewidziany w tych przepisach i powstanie na miejsce wygaśniętych praw i uprawnień na nieruchomości prawa do zaspokojenia z ceny nabycia z pierwszeństwem wskazanym w przepisach o podziale sumy uzyskanej z egzekucji — rozciągnięto na wszelkie prawa.
730 § 1 d por. 1000 § 3
§ 2 pkt 1 — 732 pkt 1 d
pkt 2 — 732 pkt 2 d Dodano na końcu wyrazy „lub w związku z wykonaniem narodowych planów gospodarczych”
pkt 3 — 732 pkt 3 d
§ 3 — 730 § 1 d Wyrazy „ciężary realne” zmieniono — w związku ze zmianą w k.c. — na wyrazy „prawa dożywotnika”. Zaznaczono, że chodzi o prawa bądź ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru, bądź też nie ujawnione w ten sposób, ale zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed licytacją. Po wyrazach „wszystkimi hipotekami” dodano wyrazy „lub jeżeli nieruchomość nie jest hipotekami obciążona”; poza tym r.

I	II	III
1001	731	r
	732	por. 1000 § 2
	733	por. 1000 § 1
1002	734	W § 1 wyraz „przybicia” zastąpiono wyrazami „uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności”, a po wyrazie „dzierżawy” dodano „stosownie do przepisów prawa normującego te stosunki w wypadku zbycia rzeczy wynajętej lub wydzierżawionej. Dalszą część 734 § 1 oraz § 2 i 3 d pominięto.
	735	Pominięto w związku z 1002
	736	Pominięto w związku z 1002
	737	por. 996
	738	por. 998
	739	Pominięto
	740	Pominięto
	741	Pominięto
	742	§ 1 i 3 por. 998 § 2 por. 999
1003	743	§ 1 — 743 § 1 d Dodano „lub w zbiorze dokumentów” § 2 — 743 § 2 d Wyraz „wierzytelności” zastąpiono wyrazem „hipoteki”
	744	Pominięto w związku z 999 § 1
	745 do 747	Pominięto, jako nieaktualne.

Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego

1004	748	Dodano wyrazy „jak również do egzekucji z użytkowania wieczystego”.
1005		Zobowiązuje komornika do zawiadomienia o zajęciu części nieruchomości pozostałych współwłaścicieli, a o zajęciu użytkownika wieczystego — właściciela nieruchomości oraz właściwego organu gospodarki komunalnej.
1006		§ 1 Wymienia przedmioty, które są objęte zajęciem użytkowania wieczystego (użytkowanie terenu oraz znajdujący się na nim budynek wraz z przynależnościami wyszczególnionymi w pkt 1 i prawami przedstawionymi w pkt 2. § 2 Wyjaśnia, że zajęcie rozciąga się także na przedmioty wymienione w § 1 pkt 1 wprowadzone później, na później wzniesione budowle i posadzone rośliny jak również na prawa z umów ubezpieczenia później zawartych.
1007		Upoważnia zarządcę ułamkowej części nieruchomości do działania tylko w granicach uprawnienia dłużnika jako współwłaściciela.
1008		Reguluje skutki wystąpienia po wszczęciu egzekucji organu, który zawarł umowę o ustanowienie wieczystego użytkowania, do prezydium właściwej rady narodowej o rozwiązanie umowy i odebranie terenu (zawieszenie postępowania).

I	II	III
---	----	-----

		nia; podjęcie go na wniosek wierzyciela lub uczestnika, jeżeli decyzja prezydium nie nastąpi w ciągu 6 miesięcy od zawieszenia; umorzenie postępowania w razie wydania decyzji pozytywnej).
	749	Pominięto, jako niepotrzebny (por. 778, 779 i 787)
1009	750	750 d część do przecinka. Dalszą część zastąpiono dyspozycją, że sumę oszacowania części stanowi część oszacowania całej nieruchomości.
1010		Nakazuje wymienić w protokole (zajęcia) użytkownika wieczystego datę końcową użytkowania wieczystego oraz ujawniony w księdze wieczystej sposób korzystania z terenu.
1011		Przewiduje w wypadku egzekucji z użytkowania wieczystego utrzymanie w mocy — także po przysądzeniu nabywcy tego użytkowania — ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomości, powstałych przed oddaniem jej w wieczyste użytkowanie.
1012	751	Przewiduje w wypadku egzekucji z ułamkowej części nieruchomości pozostanie w mocy obciążeń części ujawnionych przez wpis w księdze wieczystej lub złożenie dokumentu do zbioru oraz nie ujawnionych w ten sposób, ale zgłoszonych najpóźniej na 3 dni przed licytacją — bez potrącenia ich wartości u ceny nabycia, jeżeli zostały ustanowione przed powstaniem współwłasności. Do obciążeń należą również hipoteki (także wykreślone bez podstawy prawnej, a więc istniejące nadal), wskutek czego powstaje sprzeczność z 1013 (por. uwagi tamże).
1013		751 Pominięto wyrazy „bez potrącenia sumy zabezpieczonej z ceny nabycia”; poza tym r. Pomijając powyższe wyrazy oraz ograniczenia dotyczące obciążeń nie ujawnionych, a nie zgłoszonych na czas (zawarte w 1012), 1013 pozostaje w sprzeczności z 1012 (por. uwagi do 1012).
	752	Pominięto
	753	Pominięto
	754	Pominięto
	755	Pominięto

DZIAŁ VII. EGZEKUCJA ZE STATKÓW MORSKICH

1014	756	Pominięto wyrazy „statki żeglugi śródlądowej”. Wyraz „statków” zastąpiono wyrazem „okrętowego”
1015	757	
1016	758	
	759	Pominięto
	760	Pominięto
	761	Pominięto
	762	Pominięto
	763	Pominięto
1017	764	§ 1 — 764 § 1 d

I	II	III
		§ 2 — 764 § 2 d Dodano drugie zdanie, mocą którego o zajęciu należy zawiadomić dłużnika oraz właściciela, który nie jest dłużnikiem.
		§ 3 Nakazuje stosować do dozorczy odpowiednio przepisy o egzekucji z ruchomości dotyczącej dozorczy
1018	765	r
	766	Pominięto
	767	Pominięto
1019	768	768 § 2 d Zmodyfikowano o tyle, że obwieszczenie o licytacji należy przesłać także — w celu wywieszenia — do terenowych organów administracji morskiej właściwej dla portu macierzystego oraz że wywieszenie obwieszczenia powinno nastąpić także w tym porcie, a nie w porcie najbliższym. 768 § 1 d pominięto
1020	769	769 § 1 d r 769 § 2 i 3 d pominięto
1021	770	Pominięto wyrazy „handlowych” i „morskich i statków żeglugi śródlądowej”. Po wyrazie „rejestr” dodano wyraz „okrętowego”.
	770 ¹	Pominięto
1022	771	771 § 1 d Pominięto w zdaniu 1 treść pomiędzy przecinkami, a część po wyrazie „przepisów” zastąpiono wyrazami „działu niniejszego”. 771 § 2 d pominięto
	772 do 781	Pominięto w związku z porzuceniem koncepcji postępowania dotyczącego egzekucji z pożytków i dochodów z nieruchomości przez zarząd przymusowy.
	782	782 § 1 d jak 772 d § 2 d por. 931 § 4
	783 do 788	jak 772
	789	§ 1 por. 933 § 2 jak 772
	790	por. 934
	791	por. 935
	792	jak 772
	793	§ 1 i § 2 zd 1 d por. 937 § 2 zd 2 d jak 772
	794	§ 1 i 2 por. 939 § 3 i 4 jak 772
	795	por. 939 § 4
	796	por. 939 § 3
	797	jak 772
	798	§ 1 pkt od 1 do 5 d por. 940 pkt 1 do 4 i pkt 6 797 d w części dalszej jak 772
	799	jak 772
	800	jak 772

I	II	III
	801	§ 1 i 3 por. 938 § 2 jak 772
	802	jak 772

DZIAŁ VIII. PODZIAŁ SUMY UZYSKANEJ Z EGZEKUCJI

Rozdział 1. Przepisy ogólne

- 1023   803   § 1 — 803 § 1 d Zmieniono, zobowiązując organ egzekucyjny do sporządzenia planu podziału pomiędzy wierzycieli sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości.
§ 2 — 803 § 2 d Zmieniono, wprowadzając obowiązek sporządzenia planu podziału także wtedy, gdy suma uzyskana z egzekucji z ruchomości, wynagrodzenia za pracę lub wierzytelności i innych praw majątkowych nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich wierzycieli.
- 1024   804   § 1 — 804 d r
§ 2 Podaje granice, do jakich należy uwzględnić w planie podziału bieżące raty powtarzających się świadczeń, odsetki i inne świadczenia bieżące. Wyłącza od stosowania tych dyrektyw daniny publiczne przypadające z nieruchomości.
- 1025   § 1 pkt 1 — 811 § 1 pkt 1, 816 § 1 pkt 1 d Pominięto specyfikację kosztów.
    pkt 2 — 811 § 1 pkt 2, 816 § 1 pkt 2 d
    pkt 3 — 811 § 1 pkt 3, 816 § 1 pkt 3 d
Pominięto wyrazy „odsetkami za zwłokę”.
    pkt 4 Przyznano tę kolejność opłatom za użytkowanie wieczyste terenów i opłatom za użytkowanie budynków stanowiących własność Państwa wraz z dodatkami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.
    pkt 5 Przyznano tę kolejność należnościom z tytułu kredytów bankowych.
    pkt 6 — 811 § 1 pkt 4, 816 § 1 pkt 4 i 5 d Dodano należności, które korzystały z ustawowego pierwszeństwa; poza tym r.
    pkt 7 Przyznano tę kolejność należnościom wierzycieli, którzy prowadzili egzekucję.
    pkt 8 — 811 § 1 pkt 5, 816 § 1 pkt 6 d
§ 2 — 811 § 2, 816 § 2 d Pominięto na końcu „i skarbowe”.
§ 3 zd 1 i 2 — 816 § 3 d Pominięto wyrazy „zabezpieczonym hipotecznie” oraz „objęte wpisem przy kapitale”. Zastąpiono wyraz „licytacją” wyrazami „przysądzeniu własności”, a wyraz „procesu” wyrazem „postępowania”.
    zd 3 — 816 § 4 d Pominięto określenie „kapitałów zabezpieczonych i nie zabezpieczonych” oraz „procesu w poszukiwaniu”. Wyraz „ostatniej” zastąpiono wyrazem „siódmej”. Dodano dalsze zdanie, według którego dyspozycję

I	II	III
		zawartą w zd. 3 stosuje się do świadczeń należących do żywotnikowi.
1026		§ 1 — 817 § 1 d r § 2 — 812 § 2 i 817 § 2 d Wyraz „procesu” zastąpiono wyrazem „postępowania”.
1027	805	§ 1 — 805 § 1 d § 2 — 805 § 2 d Dodano na końcu „do organu egzekucyjnego, który go sporządził”. § 3 — 805 § 3 d r
	806	Pominięto
1028	807	§ 1 — 807 § 1 d Dodano dalsze zdanie, według którego wniesienie zarzutów wstrzymuje wykonanie planu tylko w części, której zarzuty dotyczą. § 2 — 807 § 2 d r § 3 — 807 § 3 d § 4 — 807 § 4
	808	Pominięto

Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę

1029		§ 1 zd 1 Zobowiązuje komornika do sporządzenia planu — na podstawie oświadczenia zakładu pracy o wynagrodzeniu dłużnika oraz spisu wierzytelności i praw uczestników w podziale — przez ustalenie, w jakim procencie przypada na każdego wierzyciela udział w sumach potrąconych każdorazowo z wynagrodzenia dłużnika. zd 2 — 809 § 2 d Utrzymano go w mocy subsydiarnie, gdy sporządzenie planu podziału na podstawie oświadczenia zakładu pracy jest niemożliwe. Wyrazy „po upływie tygodnia” zastąpiono wyrazami „niezwłocznie”. § 2 Nakazuje doręczyć razem z planem podziału odpis oświadczenia zakładu pracy o wynagrodzeniu dłużnika.
1030	809	809 § 1 d Poza zmianą co do określenia sumy uzyskanej przez egzekucję dodano — jako uprawnionych do uczestniczenia w podziale — wierzycieli, którym przysługuje ustawowe prawo zastawu i którzy udowodnili je dokumentem. 809 § 1 d por. też 1034; 809 § 2 d por. też 1033.
1031		Zobowiązuje komornika do dzielenia niezwłocznie sum wyegzekwowanych i złożonych do depozytu w ustalonym stosunku procentowym pomiędzy wierzycieli uczestniczących w podziale, chyba że nastąpiły zmiany powodujące konieczność ustalenia nowego procentu. Określa minimalną kwotę podlegającą wypłacie (nie mniej niż 100 zł, chyba że wierzytelność nie przekracza tej kwoty).
1032	810	§ 1 — 810 § 1 i 3 d § 2 — 810 § 2 d Wyraz zasługownik zastąpiono wyrazami „wierzyciel nie mający tytułu wykonawczego”.

Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych

- 1033 § 1 — 809 § 2 d Wyrazy „po upływie tygodnia” zastąpiono wyrazem „niezwłocznie”.
 § 2 Do podziału sum uzyskanych przez egzekucję z wierzytelności mających za przedmiot świadczenia bieżące nakazuje stosować odpowiednio 1029 § 1 i 1031.
- 1034 Dopuszcza stosowanie w postępowaniu unormowanym w rozdziale 3 przepisów 1030 i 1032.
- 811 por. 1025
 812 por. 1026

Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości

- 1035 813 Przed wyrazem „po” dodano wyraz „niezwłocznie”.
- 1036 814—815 W 814 § 1 d pominięto część po wyrazie „pracę” aż do wyrazu „dłużnika”.
 814 § 2 i 815 d zastąpiono odmienną treścią, a mianowicie że w podziale uczestniczą osoby, które przed zajęciem nieruchomości nabyły na niej prawa stwierdzone w spisie i oszacowaniu lub zgłoszone i udowodnione najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przybiciu.
 816 por. 1025
 817 por. 1026
- 1037 818 § 1 — 818 § 1 d
 § 2 — 818 § 2 d
 § 3 — 818 § 3 d Zmieniono, przyznając — z mocy prawa — wierzycielowi, któremu przydzielono roszczenie przeciwko nabywcy, hipotekę na sprzedanej nieruchomości i pozostawiając mu możliwość ujawnienia tej hipoteki w księdze wieczystej lub w zbiorze dokumentów.
- 1038 819 819 zd 2 d r
 819 zd 1 d pominięto
- 1039 820 r
 821 Pominięto
- 1040 § 1 — 823 zd 1 d Po wyrazie „zawieszającego” dodano wyrazy „albo od wyniku sporu, w którym wierzyciel uzyskał zabezpieczenie powództwa”.
 823 zd 2 d pominięto
- 822 § 2 Dodano na końcu, że w wypadku gdy obowiązek zabezpieczenia zwrotu ciąży na wierzycielu z mocy istniejącego między nim a dłużnikiem stosunku prawnego, sąd zarządza złożenie wydzielonej sumy do depozytu sądowego.
- 823 por. 1040 § 1
 824 Pominięto
 825 do 827 Pominięto w związku z porzuceniem instytucji egzekucji przez zarząd przymusowy.

TYTUŁ III. PRZEPISY SZCZEGÓLNE O EGZEKUCJI

DZIAŁ I. EGZEKUCJA ŚWIADCZEŃ NIEPIENIĘŻNYCH

1041	828	§ 1 — 828 § 1 d § 2 — 282 § 2 d r
1042	829	
1043	830	830 zd 1 d Wyrazy „wierzyciel może zająć” zastąpiono wyrazami „komornik zajmie”. 830 zd 2 d pominięto, jako niepotrzebne.
1044	831	
1045	832	Wyraz „zapewnienie” zastąpiono wyrazem „przyrzeczenie”.
1046	833	§ 1 — 833 § 1 d § 2 — 833 § 2 d Wyrazy „rodziny lub służby” zastąpiono wyrazem „domowników”. Po wyrazie „dozorcy” dodano „o obowiązkach i prawach dozorczy ustanowionego przy zajęciu ruchomości”, a przed wyrazami „na koszt” — wyrazy „na przechowanie”. § 3 — 833 § 3 d Pominięto koniec zdania po wyrazie „sprzedaż”, poprzedzając wyraz ten wyrazem „jej”. § 4 Wyjaśnia, że egzekucję, której przedmiotem jest opróżnienie lokalu podlegającego przepisom prawa lokalowego, prowadzi się w trybie administracyjnym.
1047	834	§ 1 — 834 d r § 2 W wypadku gdy oświadczenie woli jest uzależnione od świadczenia wzajemnego wierzyciela, dopuszcza skutek wymieniony w § 1 dopiero z chwilą prawomocnego nadania orzeczeniu klauzuli wykonalności.
1048	835	835 § 2 i 3 d r 835 § 1 d pominięto, jako niepotrzebny.
1049	836	§ 1 — 836 zd 1 d Wyraz „i” zastąpiono wyrazami „Na żądanie wierzyciela sąd” 836 zd 2 d por. 1055 § 2 Wyłącza stosowanie § 1 do czynności polegających na świadczeniu rzeczy oznaczonych co do tożsamości.
1050	837	§ 1 — 837 § 1 d Pominięto: 1) wyrazy „jeżeli tego nie postanowiono już w samym tytule” w związku z tym, że k.c. nie zawiera przepisu umożliwiającego podobne orzeczenie oraz 2) wyrazy „lub przymusu” w związku z 1053. § 2 — 837 § 2 d Część po myślniku zastąpiono wyrazami „sąd przystąpi do egzekucji w myśl paragrafu poprzedzającego dopiero po wykazaniu przez wierzyciela, że dokonał czynności, od których spełnienia zależy obowiązek dłużnika”; poza tym r. § 3 — 837 § 3 d Pominięto wzmiankę o przymusie osobistym w związku z 1053. 837 § 4 por. 1054 § 1 837 § 5 por. 1054 § 2

I	II	III
		837 § 6 por. 1054 § 3 837 § 7 por. 1055
1051	838	§ 1 — 838 § 1 d Po wyrazie „sąd” dodano wyrazy „w którego okręgu dłużnik działał wbrew swemu obowiązкови”. Pominie to — w związku z 1053 — po wyrazie „grzywnę” cały koniec zdania. § 2 — 838 § 2 d § 3 — 838 § 3 d W związku z 480 § 2 k.c. uzależniono uprawnienie wierzyciela do usunięcia zmian na koszt dłużnika od tego, że nie nastąpiło to już w samym tytule egzekucyjnym.
1052	839	838 § 4 d por. 1055 zd 1 — 839 § 1 zd 1 d do przecinka 839 § 1 zd 1 po przecinku pominie to w związku z 1053 § 1. zd 2 — 839 § 1 zd 2 d do przecinka Liczbę 15000 zastąpiono liczbą 500000. 839 § 1 zd 2 d po przecinku por. 1053 § 1 zd 2 839 § 2 d pominie to w związku z 1052
	840	zd 3 — 840 § 1 Dodano po wyrazach „w razie” wyrazy „wykonania czynności przez dłużnika lub” 840 § 2 d pominie to
1053		§ 1 zd 1 Zaostrzono sankcję grzywny w ten sposób, że jednocześnie z jej nałożeniem sąd orzeka — na wypadek niezapłacenia jej dobrowolnie w ciągu tygodnia od uprawomocnienia się postanowienia — zamianę jej na areszt, licząc jeden dzień za 150 zł. W związku z tym w następnych artykułach używa zamiast wyrazów „przymus osobisty” wyrazu „areszt”. zd 2 — 839 zd 2 d po przecinku § 2 Wskazuje osoby, które podlegają aresztowi, jeżeli wezwanie było skierowane do osoby prawnej lub innej organizacji (pracownik odpowiedzialny za niezastosowanie się do wezwania, ewentualnie — kierownik).
1054		§ 1 — 837 § 4 d Rozciągnięto na wypadek umorzenia postępowania. § 2 — 837 § 5 d § 3 — 837 § 6 d
1055		836 zd 2, 837 § 7, 838 § 4 d
1056	841	§ 1 zd 1 — 841 § 1 d Dodano zdanie drugie, według którego należy dłużnika zatrudnić zarobkowo w granicach jego zdolności, a z zarobków jego pokrywać przede wszystkim koszty wykonania aresztu. § 2 — 841 § 2 d Wyrazy „który zastosował przymus osobisty” zastąpiono wyrazami „który wymierzył grzywnę z zamianą na areszt”. § 3 — 849 d Podaje dodatkowo środki pokrywania kosztów wykonania aresztu (zarobki dłużnika oraz suma, którą wierzyciel powinien złożyć z góry na sprowadzenie dłuż-

		nika i jego wyżywienie przez czas trwania aresztu; od zaliczenia tej sumy zwolniony jest wierzyciel korzystający ze zwolnienia od kosztów).
1057	842	§ 1 — 842 d
	843	§ 2 — 843 d Pominięto wyrazy „na podstawie prawomocnego postanowienia”, dodano zaś wyrazy „funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej”.
	844	pkt 1 por. 1115 § 3; poza tym pominięto
	845	pkt 1 por. 1115 § 3; poza tym pominięto
1058	846	
	847	Pominięto
1059	848	
	849	por. 841 § 3

DZIAŁ II. EGZEKUCJA PRZECIWKO JEDNOSTKOM GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

1060	584 § 1 i 2 d, 33 dekr. z dnia 26.X.1950 r. (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111). W 584 § 1 d wyrazy „odpowiedniemu urzędowi” zastąpiono wyrazami „tej państwowej jednostce organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone rozszczenie”. Pominięto w § 1 pierwsze zdanie, a w § 2 część po wyrazie „państwowych”. Poza tym zastosowano do Skarbu Państwa i innych państwowych osób prawnych.
1061	Reguluje sposób pokrycia należności wierzyciela, gdy dłużnik należący do kategorii dłużników wymienionych w 1060 (z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych) nie uiszcza należności w ciągu tygodnia (na wniosek wierzycieli jednostka nadrzędna dłużnika zarządzi pokrycie tej należności z funduszków dłużnika).
1062	§ 1 Gdy dłużnikiem jest przedsiębiorstwo państwowe i nie uiszczono należności w ciągu miesiąca od daty złożenia tytułu egzekucyjnego — dopuszcza egzekucję z rachunku bankowego. § 2 Nakłada na komornika obowiązek zawiadamiania — równocześnie z zajęciem wierzytelności z rachunku bankowego — jednostki nadrzędnej dłużnika o tym zajęciu. § 3 Zabrania egzekucji należności z innego mienia dłużnika. § 4 Wyłącza stosowanie 1062 § 1 — 3 do „Polskich Kolei Państwowych” i do „Polskiej Poczty Telegrafu i Telefonu”
1063	§ 1 Gdy dłużnikiem jest jednostka gospodarki uspołecznionej nie będąca państwową jednostką organizacyjną, dopuszcza egzekucję przede wszystkim z rachunku bankowego. § 2 Gdy egzekucja z § 1 w okresie jednego miesiąca nie da wyniku, zezwala prowadzić ją z innego mienia dłużnika, o czym komornik powinien zawiadomić jego jednostkę nadrzędną. § 3 Egzekucję ze środków trwałych dopuszcza dopiero po stwierdzeniu bezskuteczności egzekucji z innego mienia.

I	II	III
---	----	-----

- 1064 § 1 Przewiduje szczególny sposób pokrywania egzekwowanych należności z rachunku bankowego, jeżeli dłużnikiem jest rolnicza spółdzielnia produkcyjna.
§ 2 Upoważnia Radę Ministrów do określenia mienia rolniczych spółdzielni produkcyjnych nie podlegającego egzekucji.
- 1065 § 1 Reguluje egzekucję świadczeń niepieniężnych przyznanych wierzycielowi od państwowych jednostek organizacyjnych (złożenie tytułu egzekucyjnego bezpośrednio właściwemu organowi państwowemu, który powinien zastosować się do zarządzeń zawartych w tytule; wydanie na wnioski wierzyciela przez jednostkę nadrzędną dłużnika odpowiednich zarządzeń, gdy dłużnik pozostaje bierny).
§ 2 Pozostawia prowadzenie egzekucji świadczeń niepieniężnych przeciwko innym jednostkom gospodarki społecznej według ogólnych przepisów o egzekucji tychże świadczeń niepieniężnych.

DZIAŁ III. EGZEKUCJA W CELU ZNIESIENIA WSPÓŁWŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI W DRODZE SPRZEDAŻY PUBLICZNEJ

- 1066 850 Dodano po wyrazie „egzekucyjnym” (wyrazy „wszczętym na podstawie tytułu egzekucyjnego, a”).
- 1067 851 Wyraz „egzekucyjnym” zastąpiono wyrazem „wykonawczego”. Dopuszczono wszczęcie postępowania także z urzędu. Poza tym r.
- 1068 § 1 Zobowiązuje komornika do złożenia wniosku o ujawnienie wszczęcia egzekucji przez wpis w księdze wieczystej lub złożenie wniosku do zbioru dokumentów.
- 852 § 2 Dodano, że zaznaczenie celu egzekucji (zniesienie współwłasności) powinno nastąpić także w zbiorze dokumentów.
- 1069 § 1 Reguluje postępowanie w wypadku, gdy według przepisów szczególnych (217, 1073 k.c.) przysługuje jednostce gospodarki społecznej prawo pierwokupu nieruchomości rolnej wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego (dorzeczenie postanowienia o przybicu jednostce uprawnionej do wykonania pierwokupu; wstrzymanie biegu terminu do wykonania przez nabywcę warunków licytacyjnych do chwili bezskutecznego upływu terminu do wykonania pierwokupu).
§ 2 Określa skutki wykonania prawa pierwokupu (sąd uchyli wtedy postanowienie o przybicu i udzieli przybicia na rzecz uprawnionego do wykonania prawa pierwokupu).
- 853 Pominęto
- 1070 854
- 1071 Dopuszcza odpowiednie stosowanie przepisów działu III do zarządzanej przez sąd w toku postępowania o dział spadku sprzedaży gospodarstwa rolnego albo wkładu gruntowego

w rolniczej spółdzielni produkcyjnej wraz z działką przyzagrodową i siedliskową.

DZIAŁ VI. EGZEKUCJA NA RZECZ JEDNOSTEK GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

- 1072 § 1 Nakłada na jednostki gospodarki uspołecznionej obowiązki przystąpienia — w razie zwłoki dłużnika w spełnieniu świadczenia przyznanego w tytule egzekucyjnym — do niezwłocznego wyegzekwowania należności i współdziałania w toku postępowania egzekucyjnego z organami sądowymi.
- § 2 Zobowiązuje organ egzekucyjny do dokonania — po wszczęciu egzekucji — wszelkich celowych czynności, chociażby nie były wyraźnie w ustawie nakazane.
- 1073 § 1 — 517 § 2 zd 1 i § 3 zd 1 d
§ 2 — 517 § 2 zd 2 i 3 d
§ 3 Upoważnia Ministrów Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do wydania szczegółowych przepisów o współdziałaniu organów Milicji Obywatelskiej.
- 1074 Zobowiązuje organy egzekucyjne do sygnalizowania jednostkom nadrzędnym i prokuratorowi umorzenie postępowania egzekucyjnego, grożące wskutek bezczynności wierzyciela, na 2 miesiące przed upływem terminu bezczynności.
- 1075 Reguluje egzekucję z rachunku bankowego, jeżeli nie może ona nastąpić w trybie 901 z powodu niemożności odebrania książeczki oszczędnościowej.
- § 1 Określa czynności w stosunku do banku. Mianowicie komornik sporządza protokół i dokonuje zajęcia przez skierowanie zawiadomienia o zajęciu do właściwego oddziału PKO; na skutek tego zawiadomienia PKO wstrzymuje wszelkie wypłaty z zajętego wkładu i odpowiada względem wierzyciela za wypłaty dokonane od tej chwili przez wszelkie jej miejsca wypłat (tryb zawiadamiania określi Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości).
- § 2 Określa tryb postępowania w stosunku do dłużnika: komornik doręcza niezwłocznie zawiadomienie o zajęciu wkładu dłużnikowi (właścicielowi książeczki) z pouczeniem o odpowiedzialności unormowanej w § 3 w razie podjęcia kwoty z zajętego wkładu.
- § 3 Określa odpowiedzialność, o której mowa w § 2 (odpowiedzialność karna jak za usunięcie mienia spod egzekucji).
- § 4 Określa tryb postępowania w stosunku do wierzyciela: komornik doręcza niezwłocznie zawiadomienie o zajęciu wkładu wierzycielowi z pouczeniem, że w terminie 2 tygodni od daty zajęcia wkładu powinien wystąpić do sądu o umorzenie książeczki i zawiadomić o tym oddział PKO przez doręczenie mu w tym samym terminie odpisu wniosku.

sku. W razie nieotrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o umorzenie ksiąteczki PKO, po upływie 3 tygodni od daty zajęcia, odwoła wstrzymanie wypłat i zawiadomi o tym właściciela wkładu.

Co do egzekucji z rachunku bankowego stanowiącego wkład oszczędnościowy — por. uwagi do 890 § 1 i 901 § 1.

Negatywne ujęcie pierwszej części pierwszego zdania 1075 § 1 uprawnia do wniosku, że egzekucja z rachunku bankowego, stanowiącego wkład oszczędnościowy, w sposób wskazany w 901 jest dopuszczalna, jeżeli dokonuje się jej na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej. Wniosek ten doznaje istotnego poparcia w szczegółowych dyspozycjach dotyczących umorzenia ksiąteczki, bez których egzekucja na podstawie 901 byłaby nierealna, jak to wynika z uwag do 890 § 1. Jednakże unormowanie powyższego szczególnego rodzaju egzekucji wywołuje cały szereg wątpliwości, jak np.: że dłużnik ma ponosić odpowiedzialność za podjęcie kwot z wkładu od chwili zajęcia, chociaż o zajęciu dowiaduje się dopiero przez zawiadomienie komornika; że wierzyciel powinien wystąpić z wnioskiem o umorzenie ksiąteczki i zawiadomić o tym PKO w terminie 2-tygodniowym również od daty zajęcia i że w razie nieotrzymania w tym terminie od wierzyciela wiadomości o wszczętym postępowaniu o umorzenie ksiąteczki — PKO odwoła wstrzymanie wypłat i zawiadomi o tym właściciela ksiąteczki, chociaż również wierzyciel dowiaduje się o zajęciu z zawiadomienia komornika i dlatego z chwilą tego zawiadomienia, a nie zajęcia rachunku bankowego powinien się rozpocząć bieg terminu do wystąpienia z wnioskiem o umorzenie ksiąteczki. Jeśli chodzi o zawiadomienie PKO o wszczęciu postępowania, to należy mieć na uwadze jeszcze i to, że postępowania tego nie wszczyna wnioskodawca, lecz wszczyna je na wniosek wnioskodawcy sąd, czyli że wszczęcie postępowania nie zależy od woli wnioskodawcy i z tego powodu termin do zawiadomienia PKO o wszczęciu postępowania nie powinien także biec od chwili zajęcia. Jednakże według 510 § 1 i 2 PKO powinna być uczestnikiem postępowania, a w związku z tym powinna się dowiedzieć o wszczęciu postępowania przez wezwanie sądu do wzięcia udziału w sprawie, tak że zawiadomienie przez wierzyciela jest w ogóle bezprzedmiotowe. Wątpliwości wywołuje też dyspozycja, że po zajęciu nie wolno dłużnikowi podejmować, a PKO wypłacać żadnych kwot z wkładu, chociażby należność egzekwowana była mniejsza od wkładu, i że pominięto daleko prostsze postępowanie o umorzenie ksiąteczek na podstawie rozporz. Min. Fin. z dnia 1.XII.1961 r. (Dz. U. z 1962 r. Nr 2, poz. 21). W świetle tych i dalszych jeszcze wątpliwości, których wyczerpujące przytoczenie przekraczałoby zakres niniejszej pracy, 1075 w stosunku do egzekucji z rachunku banko-

- wego, stanowiącego wkład oszczędnościowy, przeprowadzonej na podstawie 889 nabiera raczej charakteru *privilegii odiosi*.
- 1076 § 1 Reguluje postępowanie o umorzenie ksiąteczki (stosuje się przepisy dekr. z dnia 10.XII.1946 r. o umorzeniu zaginionych dokumentów, utrzymanego w mocy art. VII pkt 4 przep. wpraw. k.p.c.; sąd nie bada zasadności roszczenia wierzyciela; koszty postępowania obciążają właściciela ksiąteczki; sąd przesyła wypis (!) orzeczenia właściwemu oddziałowi PKO; ta ostatnia dyspozycja jest niepotrzebna, skoro PKO powinna być uczestnikiem postępowania, do którego stosuje się 517).
- § 2 Reguluje skutki umorzenia i nieumorzenia ksiąteczki (w wypadku pozytywnym PKO wystawia nową ksiąteczkę, którą po podpisaniu części wkładu do wysokości należności egzekwowanej wydaje właścicielowi, a w wypadku negatywnym — odwołuje wstrzymanie wypłat i zawiadania o tym właściciela).
- Również i te przepisy wywołują szereg wątpliwości, jak np.: czy w razie wyczerpania wkładu wskutek odpisania wierzytelności egzekwowanej likwiduje się ksiąteczkę, czy też również i w tym wypadku wystawia się nową i wysyła dłużnikowi?; jak kończy się postępowanie w 1080; czy na podstawie 1080 zachodzi konkurencja pomiędzy egzekucją na podstawie 1075 i 1076 z jednej, a 889 i 890 z drugiej strony, tzn. czy jednostki gospodarki uspołecznionej będą mogły korzystać także z egzekucji uregulowanej w tytule III, a zwłaszcza zająć rachunek bankowy stanowiący wkład oszczędnościowy bez podania numeru ksiąteczki (według przepisów tytułu III byłoby to w zasadzie dopuszczalne, skoro organ egzekucyjny nie bada, czy wierzytelność podana przez wierzyciela istnieje, a gdyby dłużnik posiadał więcej niż jedną ksiąteczkę, to — jak wnioskować należy z 39 pr. bank. — w egzekucji należy traktować wszystkie wkłady jednej i tej samej osoby jako jedną wierzytelność, czyli że w ten sposób przedmiot egzekucji jest także bez przytoczenia numeru ksiąteczki dostatecznie określony. Pozostaje jednak otwarte pytanie, czy w związku z obowiązkiem zachowania tajemnicy PKO powinna respektować zajęcie na podstawie 889 bez podania numeru ksiąteczki). Ponieważ przepisy o egzekucji z rachunków bankowych mają w stosunku do 40 pr. bank. charakter *legis specialis*, przeto należałoby na pytanie powyższe udzielić odpowiedzi twierdzącej.
- 1077 Rozciąga — w związku z 41 pr. bank. — 1075 i 1076 na wkłady oszczędnościowe w spółdzielniach oszczędnościowo-pożyczkowych.
- 1078 Dopuszcza stosowanie 1075, 1076 i 1077 w razie niemożności odebrania innego dokumentu, z którego posiadaniem związana jest wierzytelność na rachunku bankowym.

I	II	III
---	----	-----

- 1079 697 d do wyrazu „Finansów” Zwolniono od składania rekojmii w toku egzekucji świadczeń pieniężnych z nieruchomości państwowe jednostki organizacyjne, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, kółka rolnicze oraz ich związki.
- 1080 § 1 Poddaje uzupełniająco egzekucję na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej przepisom księgi trzeciej.
§ 2 Upoważnia Ministra Sprawiedliwości do ustalenia zasad i trybu egzekucji grzywien, kar pieniężnych i kosztów postępowania. Co do grzywien por. 163 § 1.

DZIAŁ V. EGZEKUCJA ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

- 1081 § 1 — 636 § 2 d Rozciąga go na raty o charakterze alimentacyjnym, a z drugiej strony ogranicza do egzekucji z wynagrodzenia za pracę.
§ 2 Wkłada w wypadku § 1 na komornika sądu właściwego według miejsca zamieszkania wierzyciela obowiązek zawiadomiania o wszczęciu egzekucji komornika właściwości ogólnej zakładu pracy; komornik ten powinien zażądać przekazania mu sprawy wraz ze ściągniętymi kwotami, jeżeli wskutek dalszych zajęć suma uzyskana ze wszystkich egzekucji nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, a komornik wezwany powinien — równocześnie z przekazaniem sprawy — zawiadomić zakład pracy, że dalszych wpłat należy dokonywać do rąk komornika, któremu sprawę przekazano.
- 1082 573 § 2 d
- 1083 § 1 — 579 pkt 4, 5 i 6 i 582 § 1 i 3 d zmodyfikowane według uwag do 831 § 1 pkt 2 i 833 § 1 i 2. Dopuszcza egzekucję z dochodów wymienionych w 831 § 1 pkt 2 i 833 § 1 i 2 d na zaspokojenie alimentów (bez względu na ich wysokość) w 2/5 częściach. Jeżeli dłużnik pobiera więcej niż wynosi podwójna kwota minimalnej wysokości wynagrodzenia za pracę najmniej zarabiającego pracownika, to egzekucji na zaspokojenie alimentów podlega cała nadwyżka.
§ 2 — 582 § 3 d Wyrazy „w całości” zastąpiono wyrazem „tylko”.
- 1084 § 1 — 582 § 2 d Określa odmiennie granice egzekucji, gdy nastąpi zbieg egzekucji należności alimentacyjnych z egzekucją innych należności (jeżeli 1/5 część dochodów określonych w 833 § 1 i 2 d oraz połowa nadwyżki wymienionej w tych przepisach nie wystarczają na pokrycie wszystkich należności, to egzekucji na zaspokojenie alimentów podlega ponadto druga piąta część tych dochodów oraz druga połowa nadwyżki).
§ 2 Pozostawia dłużnikowi w wypadku wymienionym w § 1 wolną od egzekucji kwotę o minimalnej wysokości wy-

I	II	III
---	----	-----

- nagrodzenia miesięcznego za pracę najniżej zarabiających pracowników z uszczerbkiem dla wiarygodności innych niż alimentacyjne.
- 1085 Rozciąga możliwość przewidzianą w 796 § 2 d na egzekucję świadczeń alimentacyjnych. Z żądaniem egzekucyjnym powinien wystąpić sąd I instancji, który rozpoznawał sprawę, i skierować ją do właściwego organu egzekucyjnego.
- Praktyczna doniosłość tego przepisu ogranicza się do spraw rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym, gdyż tylko w tym postępowaniu sprawa może być wszczęta z urzędu.
- 1086 517 § 2 i 3 d
- 1087 644 § 2 d Po wyrazach „z góry” dodano wyrazy „ani zarzutami, że dłużnik pracuje bez wynagrodzenia lub za wynagrodzeniem niższym od przeciętnego”.
- 1088 Poddaje uzupełniająco egzekucję świadczeń alimentacyjnych przepisom tytułu III księgi drugiej.

DZIAŁ VI. WYKONANIE ORZECZEŃ DOTYCZĄCYCH ODEBRANIA OSOBY PODLEGAJĄCEJ WŁADZY RODZICIELSKIEJ LUB POZOSTAJĄCEJ POD OPIEKĄ

- 1089 § 1 Określa wszczęcie egzekucji (komornik wzywa zobowiązanego do oddania osoby w ciągu tygodnia uprawnionemu lub osobie przez niego wskazanej).
- § 2 W razie niezastosowania się zobowiązanego do wezwania nakazuje przedstawić akta sądowi; sąd powinien zastosować 1050, ale może jednocześnie polecić komornikowi przymusowe odebranie osoby.
- 1090 Określa czynności komornika w razie stosowania przymusu (zawiadomienie prokuratora o wszczęciu postępowania z podaniem treści tytułu wykonawczego i wskazaniem wnioskodawcy oraz terminu i miejsca wykonania egzekucji jak również instytucji i osób wezwanych do uczestniczenia; udzielenie prokuratorowi wyjaśnień o stanie sprawy oraz wynikach dokonanych czynności). Dopuszcza prokuratora do uczestniczenia w czynnościach egzekucyjnych.
- 1091 Dopuszcza przymusowe odebranie tylko w obecności uprawnionego albo osoby lub przedstawiciela instytucji przez niego wskazanej.
- 1092 Zaleca stosowanie szczególnej ostrożności, wyłączającej wyrządzenie osobie odbieranej krzywdy fizycznej lub moralnej; zobowiązuje komornika do zażądania pomocy organu opieki społecznej lub pokrewnej instytucji, a w razie potrzeby biegłego.
- 1093 Reguluje postępowanie, gdy komornik nie znajdzie osoby, która ma być odebrana (na wniosek uprawnionego sąd na-

I	II	III
---	----	-----

- każe zobowiązanemu wyjaśnić, gdzie osoba ta się znajduje lub komu ją powierzył, i złożyć przyrzeczenie, że oświadczenie jego jest zgodne z prawdą).
- 1094 Wkłada na sąd obowiązek zawiadamiania prokuratora o wszystkich terminach posiedzeń niejawnych i doręczania mu postanowień.
- 1095 Zarządza stosowanie 1052—1059, z pominięciem jednak ograniczeń przewidzianych w 1052 i 1053, jeśli chodzi o wykonanie orzeczeń, których dotyczy dział VI.

Część trzecia

Przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego

PRZEPIS WSTĘPNY

- 1096 4 § 3 d

KSIĘGA PIERWSZA

JURYSDYKCJA KRAJOWA

TYTUŁ I. PRZEPISY OGÓLNE

- 1097 4 § 2 d
- 1098 Wyjaśnia, że tok postępowania przed sądem państwa obcego nie wyłącza jurysdykcji krajowej.
- 1099 Traktuje brak jurysdykcji krajowej jako przyczynę nieważności, którą sąd bierze pod rozwagę z urzędu i która prowadzi do odrzucenia pozwu lub wniosku.

TYTUŁ II. PRZEPISY ŁĄCZNE DLA JURYSDYKCJI KRAJOWEJ (W POSTĘPOWANIU PROCESOWYM I NIEPROCESOWYM)

- 1100 § 1 — 4 i 38 d, 17 m. pr. pryw. Jako należące do jurysdykcji krajowej wymienia sprawy małżeńskie, jeżeli choćby jedno z małżonków ma obywatelstwo polskie lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, ma miejsce zamieszkania w Polsce.
- § 2 — 17 ust. 3 m. pr. pryw. Określa jurysdykcję wymienioną w § 1 jako wyłączną, jeżeli oboje małżonkowie mają miejsce zamieszkania w Polsce.
- § 3 — 4 § 1 zd 2 d, 17 ust. 4 m. pr. pryw. Rozciąga w warunkach podanych w § 2 jurysdykcję krajową — jako zwykłą — na sprawy małżeńskie cudzoziemców mieszkających w Polsce.

I	II	III
---	----	-----

- 1101 § 1 — 4 § 1, 39 d Reguluje jurysdykcję krajową w sprawach ze stosunków rodziców i dzieci oraz dotyczących przysposobienia (podlegają jej te sprawy, jeżeli chociaż jedna ze stron ma obywatelstwo polskie lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, ma miejsce zamieszkania w Polsce). § 2 Kwalifikuje jurysdykcję określoną w § 1 jako wyłączną, jeżeli obie strony mają miejsce zamieszkania w Polsce. § 3 — 4 § 1 zd 2 d Rozciąga w warunkach przewidzianych w 2 jurysdykcję krajową — jako zwykłą — na cudzoziemców, jeżeli obie strony zamieszkują w Polsce.
- 1102 § 1 — 4 § 1 d Poddaje wyłącznej jurysdykcji krajowej sprawy o prawa rzeczowe, o posiadanie nieruchomości położonej w Polsce oraz ze stosunku najmu lub dzierżawy takiej nieruchomości (z wyjątkiem jednak spraw o czynsz), przy czym jurysdykcję w powyższym zakresie rozciąga również na inne sprawy, gdy rozstrzygnięcie dotyczy nieruchomości położonej w Polsce (np. nieruchomości należącej do masy spadkowej). § 2 Wyłącza jurysdykcję krajową, gdy przedmiotem sprawy jest prawo rzeczowe na nieruchomości i posiadanie nieruchomości położonej za granicą.

TYTUŁ III. JURYSDYKCJA KRAJOWA W PROCESIE

- 1103 4 § 1 d Sprawy rozpoznawane w procesie, a nie podпадаjące pod kategorie wymienione w tytule II poddaje jurysdykcji krajowej:
 pkt 1 — jeżeli strona pozwana przebywa, zamieszkuje lub ma siedzibę w Polsce w chwili doręczenia pozwu,
 pkt 2 — jeżeli w Polsce strona pozwana ma majątek lub przysługują jej prawa majątkowe,
 pkt 3 — jeżeli sprawa dotyczy przedmiotu znajdującego się w Polsce lub zobowiązania, które powstało w Polsce.
- 1104 Dopuszcza zawarcie pomiędzy stronami oznaczonego stosunku prawnego pisemnej umowy o poddanie jurysdykcji sądów polskich wynikłych lub mogących wynikać z niego spraw majątkowych.
- 1105 Upoważnia polskie jednostki gospodarki społecznej do zawierania — w zakresie zobowiązań z umów — na piśmie umów o wyłączenie jurysdykcji sądów polskich na rzecz sądów państwa obcego, jeżeli zmiana taka jest skuteczna według prawa tego państwa, chyba że sprawa należy do wyłącznej jurysdykcji sądów polskich.
 § 2 Wyłącza wzięcie pod rozwagę umowy o jurysdykcję państwa obcego, jeżeli zarzut w tym względzie nie będzie zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.
 § 3 Upoważnia polskie jednostki gospodarki społecznej do poddania pod rozstrzygnięcie sądu polubownego działa-

jącego za granicą spraw o prawa majątkowe w zakresie zobowiązań, przy czym nakazuje stosować odpowiednio przepisy § 1 i 2.

TYTUŁ IV. JURYSDYKCJA KRAJOWA W POSTĘPOWANIU NIEPROCESOWYM

- 1106 § 1 — 4 § 1 m. pr. pryw. Poddaje wyłącznej jurysdykcji krajowej sprawy o ubezwłasnowolnienie i o uznanie za zmarłego osoby będącej obywatelem polskim lub osoby zamieszkującej w Polsce, a nie posiadającej żadnego obywatelstwa.
- § 2 — § 2 m. pr. pryw. Dopuszcza uznanie przez sąd polski cudzoziemca za zmarłego, jeżeli osoba uprawniona do zgłoszenia wniosku, ma miejsce zamieszkania w Polsce albo jeżeli cudzoziemiec miał w Polsce miejsce zamieszkania lub tu znajduje się jego mienie.
- § 3 Dla spraw o stwierdzenie zgonu, który nastąpił w Polsce, ustanawia wyłączną jurysdykcję polską.
- 1107 § 1 — 24 m. pr. pryw. Przekazuje do wyłącznej jurysdykcji krajowej sprawy z zakresu opieki i kurateli nad osobą, która ma obywatelstwo polskie lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, ma w Polsce miejsce zamieszkania.
- § 2 — 25 m. pr. pryw. Zwalnia (fakultatywnie) sądy polskie od ustanowienia opieki i kurateli nad obywatelem polskim zamieszkującym lub mającym majątek za granicą, jeżeli ma on tam zapewnioną dostateczną opiekę.
- § 2 — 26 m. pr. pryw. Upoważnia sądy polskie do wydawania w razie potrzeby w zakresie opieki i kurateli zarządzeń co do cudzoziemca zamieszkałego lub posiadającego w Polsce majątek, jeżeli okaże się to konieczne w jego interesie.
- 1108 § 1 — od 32 do 35 m. pr. pryw. Reguluje odmiennie jurysdykcję w sprawach spadkowych. Sprawy te należą do jurysdykcji krajowej, jeżeli spadkodawca w chwili śmierci miał obywatelstwo polskie lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, zamieszkiwał w Polsce.
- § 2 Kwalifikuje w stosunku do spadku otwartego za granicą jurysdykcję określoną w § 1 jako wyłączną, jeżeli śmierć obywatela polskiego nastąpiła w Polsce.
- 1109 Dopuszcza wydanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, otwartego za granicą a podlegającego jurysdykcji sądu polskiego, na wniosek polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego.
- 1110 Obejmuje jurysdykcją krajową także inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym, jeżeli choćby jeden uczestnik postępowania był obywatelem polskim albo w Polsce ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

TYTUŁ V. ZWOLNIENIE SPOD JURYSDYKCJI KRAJOWEJ

- 1111 § 1 pkt 1 — 5 § 1 pkt 1 d Wyraz „przedstawiciele zastąpio-
no wyrazami „szefowie przedstawicielstw”
pkt 2 — 5 § 1 pkt 2 d’
pkt 3 — 5 § 1 pkt 4 d
pkt 4 — 5 § 1 pkt 3 Rozciągnięto także na członków ro-
dzin osób wymienionych w pkt 3. Wyraz „zamieszkali” za-
stąpiono wyrazami „jeżeli pozostają w nimi we wspólności
domowej”.
§ 2 — pkt 1 — 532 d Określa dokładniej sprawy, w któ-
rych immunitet dyplomatyczny określony w § 1 jest wy-
łączony (sprawy z zakresu prawa rzeczowego dotyczące
prywatnego mienia nieruchomości położonego w Polsce, chy-
ba że osoby wymienione w § 1 posiadają je w imieniu
państwa wysyłającego lub odpowiedniej organizacji międ-
zynarodowej.
pkt 2 Wyłącza w sprawach spadkowych immunitet dyplo-
matyczny osób występujących jako spadkobiercy, wyko-
nawcy testamentu, zarządcy lub kuratorzy spadku w cha-
akterze osób prywatnych, a nie w imieniu państwa wy-
syłającego lub odpowiedniej organizacji międzynarodowej.
pkt 3 Wyłącza immunitet dyplomatyczny w sprawach
dotyczących wszelkiego rodzaju zawodowej i handlowej
działalności osób wymienionych w § 1, wykonywanej przez
nie w Polsce poza funkcjami urzędowymi.
5 § 2 pkt 1 d por. 1114.
- 1112 § 1 Przewiduje dalsze zwolnienie od jurysdykcji krajowej
w sprawach wchodzących w zakres czynności dokonanych
w toku pełnienia funkcji urzędowych, mianowicie:
pkt 1 — urzędników pełniących funkcje konsularne
w imieniu państw obcych niezależnie od posiadanego oby-
watelstwa,
pkt 2 — cudzoziemców, będących pracownikami admini-
stracyjnymi i technicznymi przedstawicielstw dyplomatycz-
nych i urzędów konsularnych państw obcych w PRL lub
członkami personełu służby przedstawicielstw dyplomatycz-
nych, oraz innych osób zrównanych z nimi na mocy ustaw,
umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynaro-
dowych.
§ 2 Wyłącza od zwolnienia spod jurysdykcji przewidzia-
nego w § 1 urzędników pełniących funkcje konsularne
oraz pracowników administracyjnych i technicznych urzę-
dów konsularnych w razie wytoczenia przeciwko nim po-
wództw o wynagrodzenie szkody spowodowanej w Polsce
przez pojazd, statek morski, rzeczny lub powietrzny.
- 1113 Nakazuje umorzyć postępowanie z urzędu, jeżeli osoba,
przeciwko której wszczęto sprawę, przestanie w toku po-
stępowania podlegać sądom polskim.
- 1114 § 1 — 5 § 2 pkt 1 d Dobrowolne poddanie się jurysdykcji

- krajowej zastąpiono wyraźnym zrzeczeniem się przez państwo wysyłające immunitetu jurysdykcyjnego w stosunku do osób wymienionych w 1111 i 1112 § 1.
- § 2 — 5 § 2 pkt 1 d Wymaga w stosunku do urzędników międzynarodowych korzystających z immunitetu jurysdykcyjnego zrzeczenia się go przez odpowiednią organizację międzynarodową.
- § 3 Poddaje jurysdykcji krajowej osoby wymienione w 1111 § 1 i 1112 § 1, jeżeli wszczynając postępowanie przed sądem polskim, staną się stroną pozwaną na skutek jakichkolwiek powództw wzajemnych bezpośrednio związanych z powództwem głównym.
- 1115 § 1 — 576 § 1 d r (zawiera błąd drukarski „1112 § 2” zamiast „1112 § 1”).
- § 2 Powtarza treść 1112 § 1 i 2 w stosunku do egzekucji.
- § 3 — 576 § 2, 844 pkt 1 d r
- § 4 — 557 § 2 zd 1 d Zmodyfikowano, zakazując prowadzenie egzekucji w pomieszczeniach zajmowanych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne, misje zagraniczne lub urzędy konsularne państw obcych w PRL oraz w mieszkaniu osób wymienionych w 1111 § 1, jeżeli ich szefowie nie wyrażą na to zgody.
- 1116 557 § 2 zd 2 d Rozciągnięto na postępowanie rozpoznawcze i zabezpieczające.

KSIĘGA DRUGA.

POSTĘPOWANIE

TYTUŁ I. ZDOLNOŚĆ SĄDOWA I PROCESOWA, PEŁNOMOCNICZY PROCESOWI

- 1117 § 1 Nakazuje oceniać zdolność sądową i procesową obywateli państw obcych, zagranicznych osób prawnych oraz zagranicznych jednostek nie posiadających osobowości prawnej według przepisów k.p.c.
- § 2 Rozciąga przepis § 1 na osoby nie mające żadnego obywatelstwa.
- 1118 Dopuszcza, pod warunkiem wzajemności, przed sądem polskim — jako pełnomocnika procesowego strony wymienionej w 1117 § 1 — adwokata wykonującego zawód w państwie, którego obywatelem jest lub do którego przynależy ta strona.

TYTUŁ II. ZABEZPIECZENIE KOSZTÓW PROCESU

- 1119 123 d
- 1120 pkt 1 — 124 pkt 1 d
pkt 2 — 124 pkt 2 d

I	II	III
		pkt 3 — 124 pkt 3 d Po wyrazie „jeżeli” dodano wyrazy „przysługuje mu lub”, a to w związku ze zwolnieniami przewidzianymi w 1111 § 1 pkt od 1 do 5.
		pkt 4 — 124 pkt 4 d Pominięto wyrazy „w sprawach wszczętych w następstwie sądowego wezwania publicznego”
		pkt 5 Zwalnia od zabezpieczenia kosztów w sprawach, które strony podały zgodnie jurysdykcji sądów polskich.
1121		§ 1 — 125 § 1 d
		§ 2 pkt 1 — 125 § 2 pkt 1 d
		pkt 2 — 125 § 2 pkt 4 d
		125 § 2 pkt 2 i 3 d pominięto, jako załatwione w 1121 § 2 pkt 2.
		125 § 3 d przeniesiono do 1122
1122		125 § 3 d
1123		§ 1 — 126 § 1 d
		§ 2 — 126 § 2 d
		§ 3 — 127 d Pominięto część zdania po wyrazie „w gotowiznie”
1124		§ 1 — 128 § 1 d Wyrazy „wdawać się w spór” zastąpiono wyrazami „składać wyjaśnień co do istoty sprawy”.
		§ 2 — 128 § 2 d
		§ 3 — 128 § 3 d
1125		129 d
1126		130 d
1127		131 d
1128		Rozciąga przepisy tytułu II na postępowanie nieprocesowe, gdy jego wszczęcie następuje na wniosek cudzoziemca.

TYTUŁ III. ZWOLNIENIE CUDZOZIEMCÓW OD KOSZTÓW SĄDOWYCH

1129	§ 1 — 114 d
	§ 2 Rozciąga § 1 na osobę bez obywatelstwa, mającą miejsce zamieszkania w Polsce.

TYTUŁ IV. POMOC PRAWNA I DORĘCZENIA

1130	Ustanawia zasadę, że w sprawach pomocy prawnej sądy i państwowe biura notarialne porozumiewają się z sądami i innymi organami państw obcych oraz z polskimi przedstawicielami dyplomatycznymi za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości.
1131	§ 1 — 16 pr. o u.s.p. Dopuszcza udzielenie pomocy prawnej nie tylko na żądanie sądów zagranicznych, lecz także innych organów państw obcych. § 2 Przytacza w 3 punktach przyczyny, dla których może nastąpić odmowa udzielenia pomocy prawnej:

- pkt 1 — jeżeli żądana czynność byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego PRL albo naruszałyby jej suwerenność,
- pkt 2 — jeżeli wykonanie żądanej czynności nie należy do zakresu działania sądów polskich,
- pkt 3 — 16 § 2 p. o u.s.p. — jeżeli państwo, od którego wnioszek o udzielenie pomocy prawnej pochodzi, odmawia pomocy prawnej sądom polskim.
- 1132 § 1 Określa sposób wykonania przez sąd polski wniosku o udzielenie pomocy prawnej (odbywa się to według prawa polskiego, jednakże na prośbę, może to nastąpić również w innej formie, jeżeli czynność nie jest zakazana przez prawo polskie ani sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego PRL).
- § 2 Jeżeli do wniosku zagranicznego o doręczenie osobie przebywającej w Polsce pisma nie dołączono tłumaczenia na język polski — zezwala na doręczenie tylko wówczas, gdy odbiorca przyjąć je zechce. Należy jednak pouczyć adresata o skutkach prawnych, jakie mogą powstać za granicą w związku z odmową przyjęcia.
- 1133 § 1 Podaje miejsca, do których sąd lub państwowe biuro notarialne zwraca się z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej za granicą (do polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego albo do sądu lub innego organu państwa obcego).
- § 2 Nakazuje kierować wnioski o przeprowadzenie dowodu lub doręczenia pisma do przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego, jeżeli osoba, która ma być przesłuchaną, lub odbiorca pisma są obywatelami polskimi zamieszkałymi za granicą albo pracownikami przedstawicielstwa dyplomatycznego, misji zagranicznej lub urzędu konsularnego.
- § 3 Nakazuje kierować wnioski o pomoc prawną, określone w § 2, do sądu lub innego organu państwa obcego, jeżeli osoby, o które chodzi, nie są obywatelami polskimi albo w grę wchodzi inne czynności postępowania.
- § 4 Nakazuje stosować § 3, jeżeli zachodzi niemożliwość przeprowadzenia dowodu lub doręczenia za pośrednictwem polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.
- 1134 Reguluje doręczenie pism sądowych osobom nie podlegającym sądom polskim oraz innym osobom zamieszkałym w budynkach lub pomieszczeniach korzystających z nieetykalności (konieczne jest pośrednictwo Ministerstwa Spraw Zagranicznych).
- 1135 § 1 — 141 § 1 d
- § 2 — 141 § 2 d Dodano, że stronę należy pouczyć ponadto o prawie złożenia odpowiedzi i o tym, kto może być ustanowiony pełnomocnikiem.

- 141 § 3 pominięto w związku z 1096
- 1136 Upoważnia Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Zagranicznych do określenia zasad i trybu zwracania się o udzielenie pomocy prawnej oraz ustalenia innego trybu porozumiewania się z sądami, przedstawicielstwami i urzędami podanymi w 1130.

TYTUŁ V. ZABEZPIECZENIE DOWODÓW

- 1137 Dopuszcza zabezpieczenie przez sąd polski dowodu znajdującego się w kraju, jeżeli jest to potrzebne do dochodzenia roszczeń za granicą (właściwy jest sąd powiatowy, w którego okręgu dowód ma być przeprowadzony; o terminie dowodowym należy zawiadomić wnioskodawcę, chyba że sprawa nie cierpi zwłoki; poza tym stosuje się 312).

TYTUŁ VI. ZAGRANICZNE DOKUMENTY URZĘDOWE

- 1138 zd 1 Zrównuje zagraniczne dokumenty urzędowe pod względem ich mocy dowodowej z polskimi dokumentami urzędowymi.
zd 2 — 254 d Modyfikuje o tyle, że wymaga legalizacji przede wszystkim wtedy, gdy dokument dotyczy przeniesienia własności nieruchomości położonej w Polsce, a poza tym, gdy zachodzi „wątpliwość”, a nie „spór” co do jego autentyczności,

TYTUŁ VII. ZABEZPIECZENIE SPADKU PO CUDZOZIEMCACH

- 1139 § 1 — 166, 167 § 1 spadk. Zmodyfikowano, powołując państwowe biura notarialne w sprawach rozpoznawanych w trybie nieprocesowym, w których nie przysługuje jurysdykcja krajowa do zabezpieczenia spadku i ogłoszenia testamentu.
§ 2 — 167 § 2 spadk. Wyraz „odpis” zastąpiono wyrazem „wypis” (por. uwagi do 140).
- 1140 168 § 1 spadk.
- 1141 § 1 — 169 § 1 spadk. wyrazy „władzy państwa” zastąpiono wyrazami „właściwemu konsulowi”.
§ 2 — 169 § 2 spadk. Wyraz „podatkowego” zastąpiono wyrazami „od nabycia praw majątkowych”.
§ 3 — 169 § 3 spadk. Jak w uwadze do § 1
§ 4 — 169 § 4 spadk.
- 1142 § 1 — 173 § 1 spadk. Dodano na końcu „przez państwowe biuro notarialne, z zawiadomieniem o tym właściwego konsula”.
§ 2 — 173 § 2 spadk. Końcową część drugiego zdania, począwszy od wyrazu „władzy”, zastąpiono wyrazami „właściwemu konsulowi”.

TYTUŁ VIII. STWIERDZENIE OBCEGO PRAWA I WZAJEMNOŚCI

- 1143 § 1 — 331 § 1 d Zmodyfikowano, ustanawiając możliwość zwracania się do Ministra Sprawiedliwości o ustalenie tekstu prawa obcego oraz o wyjaśnienie obcej praktyki sądowej.
 § 2 — 331 § 2 d z modyfikacją jak w § 1.
 § 3 Dopuszcza co do przedmiotów wymienionych w § 1 zasięgnięcie przez sąd opinii biegłego.

TYTUŁ IX. UZASADNIANIE PRAWOMOCNYCH ORZECZEŃ

- 1144 Nakazuje sporządzić uzasadnienie takiego orzeczenia, które go nie zawiera, jeżeli jest to potrzebne do uznania lub wykonania orzeczenia za granicą. Sporządza je sąd, który orzeczenie wydał, na wniosek strony, uczestnika lub osoby ubiegającej się o uznanie lub wykonanie.

KSIĘGA TRZECIA.**ORZECZENIA SĄDÓW ZAGRANICZNYCH I UGODY ZAWARTE PRZED TAKIMI SĄDAMI****TYTUŁ I. UZNANIE ORZECZEŃ SĄDÓW ZAGRANICZNYCH**

- 1145 § 1 — 474¹ d Wyrazy „należących do właściwości sądów powszechnych” zastąpiono wyrazami „należących do drogi sądowej”, a to w związku ze zmianą w 2 § 1.
 § 2 — 474² d Końcową część po wyrazie „wpisu” zastąpiono wyrazami „w księdze wieczystej lub innym rejestrze w Polsce”.
- 1146 § 1 pkt 1 — 474³ § 1 pkt 1 d Dodano wyrazy „w państwie, w którym zostało wydane”.
 pkt 2 — 474³ § 1 pkt 2 d
 pkt 3 — 474³ § 1 pkt 3 d
 pkt 4 — 474³ § 1 pkt 4 d
 pkt 5 — 474³ § 1 pkt 5 Wyrazy „prawa polskiego” zastąpiono wyrazami „porządku prawnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”.
 pkt 6 — 474³ § 1 pkt 6 d
 § 2 Wyłącza potrzebę przestrzegania warunków przewidzianych w 1146 § 1 pkt 4 i 6 oraz warunków wzajemności, jeżeli orzeczenie sądu państwa obcego stwierdza — zgodnie z przepisami tego państwa — nabycie przez osobę mieszkającą w Polsce mienia spadkowego, które w chwili śmierci spadkodawcy znajdowało się na obszarze tego państwa obcego.
 § 3 — 474³ § 2 d
 § 4 — 474³ § 3 d
- 1147 § 1 — 474⁴ § 2 d Pominięto wyrazy „oraz prokuratora” w związku z 7.
 § 2 — 474⁴ § 3 d

I	II	III
---	----	-----

- 1148 § 1 — 474⁴ § 1 zd 1 d Dodano, że sąd wojewódzki orzeka w składzie 3 sędziów zawodowych.
 § 2 — 474⁴ § 1 zd 2 d Zmieniono w ten sposób, że sąd orzeka po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem prokuratora.
 § 3 Dopuszcza od postanowienia sądu rewizję, a od prawomocnego postanowienia skargę o wznowienie.
- 1149 Wyłącza dopuszczalność przywrócenia terminu do wniesienia skargi rewizyjnej oraz dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania i rewizji nadzwyczajnej od prawomocnych postanowień sądu polskiego uznających zagraniczne wyroki orzekające unieważnienie małżeństwa lub rozwód albo nieistnienie małżeństwa, jeżeli po uprawomocnieniu się tego postanowienia jedna ze stron weszła w ponowny związek małżeński.

TYTUŁ II. WYKONALNOŚĆ ORZECZEŃ SĄDÓW ZAGRANICZNYCH I UGÓD ZAWARTYCH PRZED TAKIMI SĄDAMI

- 1150 § 1 — 535 § 1 d (z wyłączeniem części traktujących o ugodzie) Wyrazy „do właściwości sądów powszechnych” zastąpiono wyrazami „do drogi sądowej” (w związku z zmianą w 2 § 1), a wyrazy „mające znaczenie wyroków” wyrazami „nadające się do wykonania w drodze egzekucji”. Pominięto wyrazy „wydane w postępowaniu spornym”. W pkt 3 wprowadzono do 474⁴ pkt 1 i 5 d zmiany, o których mowa w uwagach do 1146 § 1 pkt 1 i 5.
 § 1 Przepiśy § 1 rozciągnięto na orzeczenia sądów polubownych wydane za granicą.
 § 3 — 535 § 2 d Pominięto wzmiankę o ugodach.
- 1151 § 1 Wprowadza instytucję orzeczenia o wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego. Właściwy jest sąd wojewódzki miejsca zamieszkania lub siedziby dłużnika, a w braku takiego sądu — sąd wojewódzki, w którego okręgu ma być prowadzona egzekucja. Sąd ten orzeka w składzie 3 sędziów zawodowych. Jest właściwy także do uznania orzeczenia w części nie podlegającej egzekucji, jeżeli nie nastąpiło ono już poprzednio.
 § 2 Reguluje postępowanie w przedmiocie objętym § 1 (rozprawa jest obowiązkowa; na postanowienie przysługuje zażalenie, a po jego uprawomocnieniu skarga o wznowienie postępowania).
 § 3 — 536 § 5 d Zmieniono w ten sposób, że po uprawomocnieniu się postanowienia o wykonalności sąd wojewódzki nada orzeczeniu sądu zagranicznego klauzulę wykonalności.
- 1152 535 § 1 d (w częściach traktujących o ugodzie) Przyznaje charakter tytułów egzekucyjnych ugodom zawartym przed jakimkolwiek sądem zagranicznym, a nie tylko w postępowaniu spornym cywilnym należącym w Polsce do właści-

I

II

III

1153

wości sądów powszechnych. Ugoda powinna być wykonana w „państwie jej zawarcia”, a nie „w państwie skąd pochodzi”, i nie powinna być sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego w PRL. Stosuje się do niej 1151. 539 § 1 d Zamiast oryginału tytułu wystarcza jego urzędowy odpis.

539 § 2 d pominięto w związku z 1138.

WAŻNIEJSZE OMYŁKI

W NINIEJSZEJ PRACY DRUKOWANEJ W FORMIE WKŁADEK DO NUMEROW OD 4 DO 9 „PALESTRY” Z 1965 R.

Str.	Wiersz		wydrukowano	powinno być	opuszczono w kol. III
	od góry	od dołu	w kol. III		
7	24				19 § 1 d por. 25 pod wierszem 24
8		14	<i>adoptatio</i>	<i>adoptio</i>	
12	19		63	64	
13	8		<i>adoptatio</i>	<i>adoptio</i>	
15		13	110s	1129	
17		18	1110	1135	
18		20	144	154	
24	15		procesowego	nieprocesowego	
29		14	238	229	
29		13	345	339	
29		7			2:1 d — przed wyrazem „Ujęto”
29		6	241	skreślone	
36		7	1133	1143	
37	15,17				§ 1 — po liczbie 335
37	16		331	335	
41		7			na końcu: por. 7:0 § 1, 748, 756 § 1
41		19	361	362	
41		18	niejawnym	jawnym	
41		14	przedmiot	podmiot	
42	14		kodeks	proces	
42	15				wyraz „postanowienia” przed wyrazem „żadnej”
48		18	11	411	
54	12		433 § 1	442	
51	13		433 § 1	443 § 1	
59		1	478, 477	466, 467	
66		5,4,2	ub	skreślone (pierwsze „ub” w tej kolumnie)	
70	17		art.	574 §	
77	15,22		nie	skreślone	
77	15		lecz	a nie	
77	16		bo	choć	
77	21		jurysdykcja	działalność	
77	22		charakteru	charakter	
81		12	przesłuchanie	przesłanie	
85	2		kol. II 67	skreślone	
85		7	1149	1141	
89	7				— 502 § 2 d r — po liczbie 2
91		17	835	855	
92	7	21	d	skreślone	
92		15	852	865	
93	22		733	773	
94		12	§ 1	§ 2	
114	23		brak	bank	

W związku z rozpoczęciem druku niniejszej pracy w odcinkach już z początkiem bieżącego roku, uwagi do art. 182, 490 i 4:8 § 2 (zdanie ostatnie) odnoszą się do pierwotnego brzmienia dwóch pierwszych artykułów (przed sprostowaniem).